
Handling 2023 nr 95

Redovisning av uppdrag gällande utredning om fler placeringar kan ske i behandlingshem i stället för på institution för ungdomar i riskzon för kriminalitet

Till Göteborgs kommunfullmäktige

Kommunstyrelsens förslag

Kommunstyrelsen tillstyrker stadsledningskontorets förslag i tjänsteutlåtande den 10 februari 2023 och föreslår att kommunfullmäktige beslutar:

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag 2022-05-19 § 22 att i samverkan med socialnämnderna utreda om fler placeringar kan ske i behandlingshem i stället för på institution för ungdomar i riskzon för kriminalitet antecknas och förklaras fullgjort.

Vid behandling av ärendet i kommunstyrelsen förekom skiljaktiga meningar:

Jenny Broman (V) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag och avslag på övriga yrkanden.

Axel Josefson (M) yrkade bifall till stadsledningskontorets förslag och tilläggsyrkande från M, D, L och KD den 13 april 2023 samt avslag på yrkande från SD den 3 mars 2023.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkade bifall till yrkande från SD den 3 mars 2023.

Kommunstyrelsen beslutade först utan omröstning att bifalla Jenny Bromans och Axel Josefsons yrkande om bifall till stadsledningskontorets förslag.

Vid omröstning beträffande bifall respektive avslag på tilläggsyrkandet från M, D, L och KD röstade Daniel Bernmar (V), Blerta Hoti (S), Jenny Broman (V), Marina Johansson (S), Karin Pleijel (MP), tjänstgörande ersättaren Johannes Hulter (S) och ordföranden Jonas Attenius (S) för avslag.

Axel Josefson (M), Hampus Magnusson (M), Martin Wannholt (D), Axel Darvik (L) och Elisabet Lann (KD) röstade för bifall.

Jörgen Fogelklou (SD) avstod från att rösta.

Kommunstyrelsen beslutade med sju röster mot sex att avslå tilläggsyrkandet från M, D, L och KD.

Jörgen Fogelklou (SD) reserverade sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Representanterna från V, MP och S antecknade som yttrande en skrivelse från den 4 april 2023.

Göteborg den 19 april 2023
Göteborgs kommunstyrelse

Jonas Attenius

Mathias Sköld

Yrkande

Moderaterna, Demokraterna, Liberalerna,
Kristdemokraterna

2023-04-13

2.1.19

Yrkande angående – Redovisning av uppdrag gällande utredning om fler placeringar kan ske i behandlingshem istället för på institution för ungdomar i riskzon för kriminalitet

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Socialnämnd Sydväst får att i uppdrag i samverkan med Socialnämnd Centrum, Socialnämnd Hisingen och Socialnämnd Nordost att genom ökade informationskampanjer rekrytera fler familjehem, förstärkta familjehem, konsulentstödda familjehem, behandlingsfamilj, mentorsfamilj och jourhem i syfte i att säkerställa tillgången på dessa.
2. Socialnämnderna Centrum, Hisingen, Sydväst och Nordost får i uppdrag att utveckla och säkerställa stödet till stadens familjehem före, under och efter placering.
3. Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag 2022-05-19 § 22 att i samverkan med socialnämnderna utreda om fler placeringar kan ske i behandlingshem istället för på institution för ungdomar i riskzon för kriminalitet antecknas och förklaras fullgjort.

Yrkandet

Allt fler barn och unga dras in i kriminalitet och gängbrottslighet för att utföra allt grövre brott. Genom en placering på institution eller i ett familjehem kan barnet eller den unga komma bort från sitt destruktiva beteende och sammanhang. Vart man placeras ska givetvis utgå från barnets bästa och det individuella behovet. Det är dock ett faktum att det de senaste åren varit stora problem inom SiS både vad gäller kvalitén på vården och vad gäller kapaciteten att ta emot barn och unga. Staden har ingen rådighet över SiS men kan påverka familjehemsvården.

Det finns idag en brist på familjehem över hela landet så även i Göteborg. På initiativ från det föregående styret hade socialnämnderna en informationskampanj under hösten 2021 för att rekrytera fler familjehem. Informationskampanjen var lyckad och många göteborgare visade intresse för att öppna upp sina hem för barn och unga i behov av stöd och hjälp. En informationskampanj är ett enkelt och effektivt sätt för att nå ut till fler och minska bristen på familjehem i staden, vi ser även att vi behöver bredda den tidigare kampanjen för att få med samtliga former av familjehemsplaceringar.

Regeringen har uppmärksammat bristen på familjehem och tillsatt medel i vårändringsbudgeten för att subventionera kommunernas kostnader för familjehemsplaceringar under 2023. Vi välkomnar Regeringens satsning på familjehem.

Yttrande

Vänsterpartiet, Miljöpartiet, Socialdemokraterna

2023-04-04

2.1.19

Yttrande angående – Redovisning av uppdrag gällande utredning om fler placeringar kan ske i behandlingshem istället för på institution för ungdomar i riskzon för kriminalitet

Yttrandet

Barn som är i samhällets vård ska få stöd och behandling med hög kvalitet, oavsett barnets behov av placeringsform eller bakomliggande anledning till placeringen. En placering av socialtjänsten utanför det egna hemmet är ett stort ingrepp i en människas liv, särskilt för barn och unga. I den mån det är möjligt och det möter barnets behov ska barn placeras i familjehem, förstärkta familjehem eller HVB-hem, snarare än på SiS ungdomshem. Detta görs ännu mer aktuellt av den långa kösituation som uppstått hos SiS, och kartläggningar av utsatthet för missförhållanden på SiS ungdomshem, inte minst för unga flickor. En god tillgång på familjehem och en välfungerande familjehemsvård är därför en mycket viktig del av socialtjänstens arbete gentemot barn och unga.

Socialnämnderna har ett pågående utvecklingsarbete inom området, för att tydliggöra de generella behov av insatser såväl i extern som i intern regi som finns för de barn och unga i Göteborg som har behov av samhällsvård. Sedan 2022 har socialnämnderna även ett uppdrag att utreda och ta fram förslag på hur villkoren för familjehem kan förbättras. Det inkluderar kompetensutveckling och uppföljning av familjehemmen, samt hur socialtjänsten kan ge ökat stöd och insatser både i familjehem och placerade barns ursprungsfamilj. Utmaningen att rekrytera tillräckligt många familjehem, särskilt för de barn som har stora stöd- och vårdbehov, kvarstår i hela landet.

Det rödgröna styret kommer att följa det pågående utvecklingsarbetet i socialnämnderna noga för att säkerställa att vi kan erbjuda rätt stöd och vård för varje enskilt barn som placeras i samhällets vård.

Yrkande

2023-03-03

Ärende nr: 2.1.13

Yrkande angående – Redovisning av uppdrag gällande utredning om fler placeringar kan ske i behandlingshem istället för på institution för ungdomar i riskzon för kriminalitet

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

1. Stadsledningskontoret tar fram statistik och siffror på hur många som är svenska medborgare.
2. Stadsledningskontoret tar fram statistik och siffror på hur många ungdomar som har sina rötter i andra länder och kulturer.
3. Stadsledningskontoret presenterar statistik på ålder och kön avseende ensamkommande

Yrkandet

I tjänsteutlåtandet:

"Eftersom vissa av de ungdomar som kommer i fråga för insatser inom socialtjänsten har sina rötter i andra länder och kulturer kan förbättrade arbetssätt och insatser för målgruppen även förväntas ha betydelse för de integrationspolitiska målen."

"En övervägande del av de unga som aktualiseras i stadens verksamheter utifrån oro för eller konstaterad kriminalitet utgörs av pojkar och män."

Det är viktigt att politiken får full insyn och transparens i hur denna fördelning av barn fördelat utefter kön men också utefter rötter från andra länder ser ut för att kunna gå vidare med både akuta insatser och långsiktiga stödinsatser till familjer framgent.

I de fall där familjer av utrikes härkomst lider av exempelvis stora kulturkrockar när det kommer till uppfostran av sina barn - behöver kommunen bli bättre på att bemöta problem med tidiga insatser som kan leda till att dessa placeringar kan undvikas. Dessa barns och föräldrars synpunkter behöver tas till vara för att bättre kunna uppnå integrationsmålen.

Det framgår även i utlåtandet att det krävs studier som lyckas mäta effekterna av åtgärder mot brottsligheten på ett pålitligt sätt och som lyckas sätta tillförlitliga monetära siffror på dessa effekter. Detta för att få fram resultat om den ekonomiska nyttan av brottsförebyggande. Studier som dessa är dock ovanliga då de är svåra att få till stånd.

Väger man in antaganden om långsiktiga effekter enligt TU, är TFCO kostnadsbesparande för samhället jämfört med placering på särskilda ungdomshem

eller HVB. Om fler ska få tillgång måste fler behandlingsteam inrättas, vilket kortsiktigt medför kostnader för utbildning och certifiering.

Det blir tydligt att antaganden görs utefter relativt vaga vetenskapliga grunder. Det finner vi sverigedemokrater oroväckande, i synnerhet då vi vet att Sverige är och har varit unikt i sitt stora mottagande av nyanlända under en lång tid, där integrationen sannerligen lyst med sin frånvaro. Den stora frågan är:

Hur kommer detta utvecklas i Göteborg framöver?

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-02-10

Diarienummer 0751/22

Handläggare

Britta Timan

Telefon:031-368 04 56

E-post: britta.timan@stadshuset.goteborg.se

Redovisning av uppdrag gällande utredning om fler placeringar kan ske i behandlingshem istället för på institution för ungdomar i riskzon för kriminalitet

Förslag till beslut

I kommunstyrelsen och kommunfullmäktige:

Redovisning av kommunfullmäktiges uppdrag 2022-05-19 § 22 att i samverkan med socialnämnderna utreda om fler placeringar kan ske i behandlingshem istället för på institution för ungdomar i riskzon för kriminalitet antecknas och förklaras fullgjort.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret redovisar i ärendet kommunfullmäktiges uppdrag 2022-05-19 § 22 om, att i samverkan med socialnämnderna utreda om fler placeringar kan ske i behandlingshem istället för på institution för ungdomar i riskzon för kriminalitet.

För att möta de behov av heldygnsinsatser som finns i staden pågår gemensamt utvecklingsarbete inom socialförvaltningarna. Arbete bedrivs, i enlighet med stadens riktlinje för inköp och upphandling, inom ramen för kategoriplansarbetet ”barn och unga IFO”. Behoven av insatser och möjlig utveckling utreds, värderas och prioriteras i planen. Kategoriplanen ska tydliggöra de generella behov av insatser såväl i extern som i intern regi som finns för de barn och unga i Göteborg som har behov av samhällsvård. Dessutom deltar socialförvaltningarna i en nationell samverkan med SiS som syftar till att hitta lösningar för en fungerande vårdkedja med ökad genomströmning och minskade vårdtider på SiS. Socialförvaltningarna etablerar också lokal samverkan med SiS för att driva förändringsarbete utifrån ett lokalt perspektiv.

Intentionen är att barn, i den utsträckning det är möjligt utifrån barnets individuella behov ska placeras utanför SiS institutioner; i övriga former av HVB eller i familjehemsvård. Varje barn och ungdom i behov av heldygnsvård ska dock erbjudas vård som överensstämmer med de individuella behov och förutsättningar den unika individen har. Bedömningen av dessa styr valet av insats.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Såväl internationell som svensk forskning tyder på stora besparingar för samhället i de fall man kan förhindra att unga personer hamnar i en långvarig och intensiv brottskarriär. För att få fram resultat om den ekonomiska nyttan av brottsförebyggande åtgärder krävs dock studier som både lyckas mäta effekterna på brottsligheten av sådana åtgärder på ett

pålitligt sätt och lyckas sätta tillförlitliga monetära siffror på dessa effekter. Sådana studier är ovanliga då de är svåra att få till stånd¹.

I en systematisk översikt från Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU) från 2018 framkommer att insatsen TFCO (Treatment Foster Care Oregon) som är en form av behandlingsfamiljehem i genomsnitt kostar mindre än placering på särskilda ungdomshem och något mer än på HVB, om man räknar med att vårdtiderna är desamma. Väger man in antaganden om långsiktiga effekter är TFCO kostnadsbesparande för samhället jämfört med placering på särskilda ungdomshem eller HVB. År 2018 fick cirka 30–40 ungdomar totalt i Sverige tillgång till TFCO. Om fler ska få tillgång måste fler behandlingsteam inrättas, vilket kortsiktigt medför kostnader för utbildning och certifiering.²

Göteborgs Stads kostnader för placeringar följer det nationella mönstret. Snittkostnaden för placeringar på SiS är cirka 6 900 kronor per dygn jämfört med övriga HVB där snittkostnaden motsvarar cirka 4 900 kronor per dygn. Snittkostnaden för placering i behandlingsfamiljehem/TFCO är cirka 5 900 kronor per dygn. För placeringar i HVB och andra familjehemsplaceringar än behandlingsfamiljehem kan kostnader för öppenvård också tillkomma.

Bedömning ur ekologisk dimension

Stadsledningskontoret inte har funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Barnkonventionen stadgar att alla barn har rätt till liv och utveckling (artikel 6). Med utveckling avses fysisk, psykisk, andlig, moralisk, psykologisk och social utveckling på ett sådant sätt att barnet förbereds för ett självständigt liv. Konventionsstaterna ska säkerställa barnets överlevnad och utveckling till det yttersta av sin förmåga. När vårdnadshavare inte kan ta ansvar för sina barn fullt ut behöver samhället stödja och skydda barn som annars riskerar en ogynnsam utveckling.

En övervägande del av de unga som aktualiseras i stadens verksamheter utifrån oro för eller konstaterad kriminalitet utgörs av pojkar och män. Normbrytande beteende och brott är vanligare bland pojkar än bland flickor. Pojkar utgör också en majoritet i den forskning som finns kopplat till insatser för normbrytande beteende vilket innebär att det vetenskapliga stödet generellt sett är mer osäkert när det gäller flickor. Även om normbrytande beteende i vissa avseenden kan ta sig olika uttryck bland pojkar respektive flickor är likheterna mellan könen fler än skillnaderna vad gäller riskfaktorer för att utveckla normbrytande beteende. Tillgänglig forskning pekar också på att de insatser som är effektiva för pojkar också är effektiva för flickor, varför förbättrade insatser och arbetssätt bedöms vara giltiga för både pojkar och flickor.

¹ Brottförebyggande rådet (2017). Kostnader för brott. En litteraturoversikt över metoder, resultat och utmaningar i forskningen om kostnader för brott. Rapport 2017:8

² Behandlingsfamiljer för ungdomar med allvarliga beteendeproblem – Treatment Foster Care Oregon. En systematisk översikt och utvärdering inklusive ekonomiska och etiska aspekter. Stockholm: Statens beredning för medicinsk och social utvärdering (SBU); 2018. SBU-rapport nr 279. ISBN 978-91-88437-21-1.

Eftersom vissa av de ungdomar som kommer ifråga för insatser inom socialtjänsten har sina rötter i andra länder och kulturer kan förbättrade arbetssätt och insatser för målgruppen även förväntas ha betydelse för de integrationspolitiska målen.

Barn och unga med normbrytande beteenden och neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF) eller intellektuell funktionsnedsättning (IF) är en sårbar grupp med förhöjd risk för en ogynnsam utveckling. Ett förbättrat arbete med målgruppen bedöms därför kunna få positiva effekter för denna grupp.

Bilaga

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-05-19 § 22

Ärendet

Stadsledningskontoret redovisar i ärendet kommunfullmäktiges uppdrag 2022-05-19 § 22 att i samverkan med socialnämnderna utreda om fler placeringar kan ske i behandlingshem istället för på institution för ungdomar i riskzon för kriminalitet.

Beskrivning av ärendet

Metod, arbetssätt och avgränsning

Dialoger har genomförts med representanter för berörda förvaltningar gällande arbetet med målgruppen, identifierade behov och pågående utvecklings- och kvalitetsarbeten. Flertalet rapporter framtagna av socialförvaltningarna, statistik och tidigare genomförda kartläggningar har fungerat som underlag i arbetet.

För barn och unga som behöver placeras utanför hemmet finns tre olika placeringsformer: hem för vård eller boende (HVB), familjehemsvård och stödboende. Termerna institution och behandlingshem är inte definierad i lag eller i Socialstyrelsens termbank men används allmänt som begrepp för att beskriva olika former av HVB. Uppdraget från kommunfullmäktige tolkas dock som att institution i första hand syftar till att beskriva vårdformen SiS särskilda ungdomshem och att behandlingshem åsyftar övriga former av HVB.

I ärendet redogörs för en del av de behov av heldygnsinsatser som identifierats i verksamheter för målgruppen ungdomar i riskzon för kriminalitet samt vilka åtgärder som vidtas för att säkerställa tillgången till insatser för målgruppen. Arbetet berör såväl placeringar på SiS särskilda ungdomshem, övriga HVB samt olika former av förstärkta familjehem vilka är en betydelsefull del i insatsmixen för målgruppen.

Tidigare genomförd kartläggning

Den kartläggning som genomförts inom ramen för kommunstyrelsens uppdrag till stadsledningskontoret 2021-09-01 § 634 att i samverkan med de fyra socialnämnderna, grundskolenämnden, polisen och Statens institutionsstyrelse (SiS) utreda metoder, åtgärder och insatser som används i stadens arbete med unga som befinner sig i eller riskerar att dras in i gängkriminella sammanhang, vilka brister och förbättringsområden som finns, samt hur sådana brister kan förhindras i framtiden, dnr 1062/21, visar att verksamheterna använder flera insatser, arbetssätt och metoder som ger vissa förutsättningar för en kunskapsbaserad verksamhet för målgruppen. I ärendet konstaterades att utvecklingsarbete pågår i verksamheterna men att behoven och förutsättningarna varierar i respektive ansvarig nämnd. Stadsledningskontoret gjorde bedömningen att genomförd kartläggning kan utgöra en bas för det fortsatta strategiska arbetet i nämnderna med att planera och prioritera för vilka insatser och metoder som bör användas i respektive stadsområde. Arbetet behöver systematiskt följas upp och utvärderas och ständiga förbättringar leda till ny kunskap som förflyttar det sociala arbetet framåt. Nämnderna ansvarar för det systematiska kvalitetsarbetet och sin egen ledning och styrning inom området.

Socialnämndens ansvar för insatser för barn i risk

Socialnämnden har ett ansvar för att barn och unga personer som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det stöd och skydd som de behöver. Flera olika insatser inom socialtjänsten kan bli aktuella för barn och unga som begår brott eller befinner sig i riskzon för kriminalitet. Vilken insats som är aktuell för det enskilda barnet eller den

unga personen beror på hans eller hennes behov. Insatserna kan också behöva anpassas utifrån barnet eller den unges förutsättningar. Även barnets vårdnadshavare liksom familjen tillsammans kan vara i behov av insatser. En individuell bedömning i det enskilda fallet måste därför alltid göras.

Insatser till barn och deras föräldrar ska i första hand ges frivilligt och i öppna former på hemmaplan. Ibland är det nödvändigt med placering utanför hemmet. Socialtjänsten ska i första hand sträva efter att placeringar utanför hemmet sker i samförstånd med barn och föräldrar. Om det inte är möjligt kan det under vissa förutsättningar bli aktuellt att mot föräldrars och barns vilja omhänderta barnet enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU. Socialtjänsten har ett särskilt ansvar för att se till att barn som inte kan bo med sina föräldrar får en god vård och omsorg som svarar mot barnets behov. Förutom de regler som styr arbetet bygger detta också på en evidensbaserad praktik och bästa tillgängliga kunskap, det vill säga teorier och forskning om placerade barn samt kunskap och erfarenheter från praktiskt yrkesverksamma. Barns och föräldrars synpunkter behöver också tas till vara. Barn och unga har olika behov av placering beroende på ålder och omständigheter i övrigt. Barnets bästa ska vara avgörande vid vård- och behandlingsinsatser för barn och unga.

Insatser som baseras på KBT och social inlärningsteori har bäst förutsättningar att vända en negativ utveckling. Socialtjänstens insatser mot normbrytande beteende behöver utformas för att fokusera på riskfaktorer med målet att utveckla färdigheter och tanke- och beteendemönster hos barn och föräldrar samt att skapa en stödjande struktur runt barnet. Arbetet förutsätter i regel samverkan med flera olika aktörer. Principerna om risk, behov och mottaglighet (RBM) utgör tillsammans en modell för bedömning och behandling.³

Heldygnsvård för barn och unga

För barn och unga som behöver placeras utanför hemmet finns tre olika placeringsformer: hem för vård eller boende (HVB), familjehemsvård och stödboende vilka beskrivs nedan.

Hem för vård och boende (HVB)

HVB är ett yrkesmässigt drivet hem inom socialtjänsten som tar emot enskilda för vård eller behandling i förening med ett boende och är en beteckning för en rad olika slags institutioner. De varierar avseende driftsform, målgrupp, arbetsmetoder och rättsliga ramar. En skiljelinje går mellan de särskilda ungdomshemmen som Statens institutionsstyrelse (SiS) ansvarar för och övriga HVB. Privata aktörer måste ha tillstånd av Inspektionen för vård och omsorg (IVO) för att bedriva HVB. De arbetssätt och metoder som används i ett hem för vård eller boende ska vara relevanta i förhållande till den målgrupp som hemmet är avsett för. De ska vidare vara baserade på bästa tillgängliga kunskap och utformade med respekt för enskildas personliga integritet.

Antalet ungdomar från Göteborg placerade på HVB (placeringar på SiS särskilda ungdomshem exkluderade) ökade under 2022. Cirka 360 unika individer mellan 0–21 år var placerade på HVB under 2022. Cirka 110 av dessa var placerade utifrån normbrytande beteende, kriminalitet och missbruk. 2021 var cirka 330 barn och unga

³ Socialstyrelsen *Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott. Kunskapsstöd med rekommendationer för socialtjänstens arbete med barn 6–17 år*. Stockholm 2021.

placerade i HVB och cirka 70 av dessa var placerade utifrån normbrytande beteende, kriminalitet och missbruk.

Merparten av stadens placeringar på HVB för målgruppen sker i extern regi. Leverantörerna anger i respektive ramavtal vilka arbetssätt och metoder de använder i sitt förändringsarbete med målgruppen. Bland de vanligast förekommande metoderna kan nämnas RePULSE och kognitiv beteendeterapi (KBT).⁴

Vård av unga på särskilda ungdomshem

Statens institutionsstyrelse (SiS) ansvarar för individuellt anpassad tvångsvård och behandling av ungdomar med allvarliga psykosociala problem. Vården av unga bedrivs på SiS särskilda ungdomshem som är en form av HVB. De kallas ibland Paragraf 12-hem och namnet refererar till den paragrafen i LVU. SiS har 21 särskilda ungdomshem med cirka 700 platser. Institutionerna är placerade över hela landet. Vården kan bedrivas såväl med stöd av SoL, LVU och LSU.

Antalet unika individer mellan 0–21 år från Göteborg som var placerade på SiS särskilda ungdomshem minskade under 2022 från cirka 60 år 2021 till cirka 40. Samtliga placerade ungdomar var placerade utifrån normbrytande beteende, kriminalitet och missbruk.

Vården och behandlingen utgår från de enskilda ungdomarnas behov och arbetssätt och metoder anpassas utifrån dessa. SiS använder bland annat metoderna Aggression Replacement Training (ART), KBT och återfallsprevention⁵. SiS och Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) har på regeringens uppdrag utvecklat och prövat en modell för skolsamverkan för elever som placeras på särskilda ungdomshem. Modellen går under namnet SiSam.

De särskilda ungdomshemmen har särskilda befogenheter enligt lag som möjliggör att vissa begränsningsåtgärder kan vidtas utan samtycke. Det handlar till exempel om kropps- och rumsvisitationer, avskiljning och drogtester. Övriga HVB som drivs i kommunal eller privat regi omfattas inte av denna lagstiftning och saknar sådana befogenheter.

Vård i familjehem

Familjehem är ett enskilt hem som på uppdrag av myndighet tar emot barn för stadigvarande vård och fostran eller vuxna för vård och omvårdnad och vars verksamhet inte bedrivs yrkesmässigt.

Ett familjehem kan antingen vara ett hem i barnets nätverk, ett så kallat nätverkshem, eller ett hem där familjehemsföräldrarna inte har någon tidigare relation till barnet. Ett enskilt hem som vid upprepade tillfällen tar emot barn för tillfällig vård och fostran benämns jourhem. Ett enskilt hem som, efter beslut av socialförvaltningen, vid enstaka eller upprepade tillfällen tar hand om ett och samma barn är inte att anse som jourhem.

Med konsulentstödd familjehemsvård avses familjehemsvård som bedrivs med stöd av en konsulent från en privat familjehemsanordnare. Konsulentstödda familjehem ska utredas och bedömas av socialnämnden på samma sätt som andra familjehem. Socialnämnden har

⁴ Kartläggning av insatser, metoder och arbetssätt i skolans och socialtjänstens arbete med unga som befinner sig i eller i riskzon för gängkriminalitet. Stadsledningskontoret, göteborgs Stad. 2022-02-17. Dnr 1062/21.

⁵ [Vård av unga - LVU - SiS - Statens institutionsstyrelse \(stat-inst.se\)](https://www.stat-inst.se/)

samma ansvar för genomförandet och uppföljningen av vården i de konsulentstödda hemmen som för familjehemmen i egen regi.

Placering i familjehem är den vanligaste placeringsformen för barn och unga i staden. Cirka 1 040 barn och unga var under 2022 respektive 2021 placerade i familjehem, cirka 40 av dem var placerade utifrån normbrytande beteende, kriminalitet och missbruk.

Förstärkt familjehemsvård - behandlingsfamilj

Förstärkta familjehem tar hand om barn och unga med stora behov i sin familj istället för att barnet vistas på behandlingshem. De förstärkta familjehemmen ska ha tidigare erfarenhet av att vara familjehem eller av att arbeta professionellt med vård och behandling med barn och unga. En av familjehemsföräldrarna är hemma på heltid, de har endast en placering och får handledning varje vecka. Familjehemmet får omfattande stöd och handledning av familjehemssekreterare såväl individuellt som i grupp.

Behandlingsfamilj är en form av förstärkt familjehemsvård och är en tidsbegränsad insats som omfattar dels skydd och omsorg i hemmiljö, dels behandling. Metoden har utvecklats som ett alternativ till institutionsvård för ungdomar med allvarliga beteendeproblem, till exempel upprepad och allvarlig kriminalitet. Insatsen kan beskrivas som en kombination av specialiserad familjehemsplacering, individualterapi och familjeterapi. Ett behandlingsteam arbetar med familjehemsföräldrarna, den unge, den biologiska familjen och med skolan. Varje ungdom har en anpassad behandlingsplan och en professionell behandlingssamordnare. Familjehemsföräldrarna utbildas före och under placeringen och ges veckovis handledning och har även möjlighet till rådgivning dygnet runt. De får handledning och har tillgång till avlastning vid behov. Krisstöd vid behov finns dygnet runt. Insatsen har ett tydligt fokus på skolgång. Barnets hälsa och behov av medicinsk vård kontrolleras under placeringen. Utbudet av insatsen är mycket begränsat.

TFCO (Treatment Foster Care Oregon) är en behandlingsfamilj för barn och ungdomar mellan 12–17 år med allvarliga beteendeproblem. Insatsen kallades tidigare MTFC (Multidimensional Treatment Foster Care). Insatsen togs fram som ett alternativ till att placera kriminella pojkar i åldern 12–17 år på institution. Sedan dess har den anpassats till flickor med samma typ av problem och mer generellt till barn och ungdomar med allvarliga beteendeproblem. Insatsen är manualbaserad och kan beskrivas som en kombination av specialiserad fosterhemsplacering, individualterapi och familjeterapi.

TFCO ingår i Socialstyrelsens kunskapsstöd *Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott. Kunskapsstöd med rekommendationer för socialtjänstens arbete med barn 6–17 år* som ett exempel på ett alternativ till institutionsvård som bör användas. Rekommendationen gäller för barn 12–17 år med hög risk för fortsatt normbrytande beteende. Socialstyrelsens rekommendation avser TFCO som alternativ till placering på institution (HVB eller SiS) när strukturerad familjebehandling i öppenvård inte bedöms vara tillräcklig. Förutom det forskningsstöd som visar att TFCO minskar normbrytande beteende motiveras rekommendationen av det svaga vetenskapliga stödet för gynnsamma effekter vid institutionsvård, liksom risken för ”smitta” mellan barn som vårdas tillsammans. Även andra varianter av behandlingsfamilj erbjuds inom svensk socialtjänst men dessa har så vitt känt av Socialstyrelsen inte

utvärderats vetenskapligt. Socialstyrelsens bedömning är att nuvarande kunskapsläge är otillräckligt för att rekommendera andra varianter av behandlingsfamilj än TFCO.⁶

Stödboende

Ett stödboende ska endast ta emot barn och unga i åldern 16–20 år som huvudsakligen behöver stöd för att förberedas för ett självständigt boende och vuxenliv. Barn i åldern 16–17 år får bara tas emot i ett stödboende om det finns särskilda skäl. De barn och unga som tas emot ska i stor utsträckning kunna klara sin dagliga livsföring utan hjälp.

Tänkbara målgrupper för placering i stödboende är:

- barn och unga som tidigare varit placerade
- ensamkommande barn och unga
- barn och unga som lever i en konfliktfylld eller på annat sätt otillfredsställande hemsituation och som inte motiverar en placering i HVB.

Det är viktigt att överväga eventuella risker till följd av ett eget boende med mindre närvaro av personal. Det kan handla om en ökad risk att barnet eller den unge försvinner, en risk för människohandel, men också risker som socialt utanförskap. Barn och unga som bedöms vara i riskzonen för att utveckla ett missbruk eller kriminalitet bör inte bli aktuella för ett stödboende.⁷

När det gäller målgruppen för utredningen, barn och unga i eller i riskzon kriminalitet kan stödboende främst bli aktuellt i samband med hemgång efter annan heldygnsvård. Platser inom stödboende köps främst från utförare i extern regi. Under 2022 var cirka 90 unga under 21 år placerade i stödboende, cirka 20 av dem var placerade utifrån normbrytande beteende, kriminalitet och missbruk.

Nuläge och pågående arbete

Ansvar och intern organisering avseende tillgången till heldygnsvård för målgruppen

Respektive socialnämnd ansvarar för vården i respektive insatsform oavsett om insatsen verkställs i egen regi eller av en extern leverantör. Nämnderna har också ansvar för att verkningfulla insatser finns tillgängliga för de målgrupper nämnderna möter.

Samtliga socialförvaltningar har egna familjehemsenheter vilka ansvarar för de familjehem som staden har i egen regi. Familjehem Göteborg (RU) är en gemensam verksamhet som ansvarar för rekrytering och utbildning av dessa familjehem. Socialnämnderna Hisingen och Nordost bedriver HVB för barn och unga i egen regi, i övrigt verkställs insatsen genom köp av externa leverantörer.

Förvaltningen Inköp och upphandling är Göteborgs Stads strategiska resurs i inköpsfrågor. Förvaltningen är stadens inköpscentral och tillhandahåller ramavtal för såväl HVB, stödboende, konsulentstödda familjehem som öppenvård.

Placeringar gällande HVB barn och unga och den konsulentstödda familjehemverksamheten går via förvaltningarnas gemensamma placerings- och inköpsfunktion, Spink. Ansvarig socialsekreterare skickar en placeringsförfrågan till Spink där det enskilda barnets behov beskrivs. Spink ansvarar för att matcha förfrågan

⁶ Socialstyrelsen *Insatser för att motverka fortsatt normbrytande beteende och återfall i brott. Kunskapsstöd med rekommendationer för socialtjänstens arbete med barn 6–17 år*. Stockholm 2021.

⁷ Socialstyrelsen *Placerade barn och unga – handbok för socialtjänsten*. Stockholm 2020.

mot de leverantörer som finns i Spinks utförrregister samt rekommendera en eller flera leverantörer som kan möta barnets behov till ansvarig socialsekreterare.

Socialsekreteraren kontakter rekommenderade verksamheter för en mer detaljerad matchning. Spink erbjuder bland annat stöd till socialsekreterare vid:

- HVB
- konsulentstött familjehemsverksamhet
- insats i upphandlad öppenvårdsverksamhet
- stödboende

Spink arbetar inte med placeringar vid Statens institutionsstyrelse (SiS) eller socialförvaltningarnas egna familjehemsenheter.

I Spinks utförrregister finns verksamhet bedriven i egen regi, verksamhet upphandlad via ramavtal samt verksamhet där det krävs direktupphandling. Samtliga leverantörer i utförrregistret följs upp löpande utifrån ett antal kvalitetskriterier.

Genom Spinks arbete har Göteborgs Stad börjat bygga upp en samlad bild av målgrupper, metoder och leverantörer inom området. Spink kan ta initiativ till nya upphandlingar av tjänster där ramavtal saknas idag eller inte täcker behoven.

Spink har även i uppdrag att samordna den strategiska delen av köpen och samordnar därför berörda nämnders arbete med kategoristyrning. Kategoristyrning är ett faktabaserat arbetssätt för att tillgodose de behov som aktuell organisation har i uppdrag att tillgodose och bygger på stadens riktlinje för inköp och upphandling.

Behov och förfrågningar gällande insatser för målgruppen

I dialogerna med socialförvaltningarna framkommer att efterfrågan på HVB för barn och unga har ökat under 2022, vilket i huvudsak bedöms bero på platsbrist inom SiS. Under 2022 har SiS haft problem att bemanna sina verksamheter vilket medfört strikta prioriteringar och periodvisa intagningsstopp. Socialförvaltningarna framhåller att detta i sin tur har inneburit att insatser för de ungdomar med omfattande och komplex problematik som skulle ha placerats på SiS har fått lösas på annat sätt. Dessa ersättningsinsatser saknar dock skalskydd, säkerhet och de befogenheter som SiS har, samt har i många fall inte heller kompetens för en svårare målgrupp. Initiativ till dialog med SiS avseende åtgärder för att komma till rätta med bristsituationen har tagits genom avdelningschefsnätverket barn och unga (se vidare nedan under avsnitt gällande samverkan med SiS).

Även efterfrågan på insatser gällande behandlingsfamiljer har enligt Spink ökat under 2022. Det är cirka 20 ungdomar där insatsen behandlingsfamilj har efterfrågats under 2022. Spinks uppfattning är dock att behovet är betydligt större. För att på ett kvalitetssäkrat sätt kunna följa efterfrågan följer Spink från och med januari 2023 systematiskt efterfrågan genom att en referensnyckel läggs in i ärendesystemet.

Under 2022 har Spink hanterat flera komplicerade ärenden rörande yngre barn med sammansatta behov utifrån såväl ett socialt perspektiv som utifrån funktionsnedsättning. Det är enligt Spink svårt att hitta lämpliga placeringar för målgruppen och det har under en längre tid varit brist på akuta HVB platser för yngre barn. Detta då det är få verksamheter som har tillstånd för yngre barn och det totala utbudet i Västra Götalandsregionen är lägre än efterfrågan. Dessa barn befinner sig i en mycket utsatt

situation och arbetet för att hitta en lämplig lösning är tidskrävande för många berörda funktioner i förvaltningarna. Spink framhåller att detta är ett utvecklingsområde där förvaltningarna av både kvalitativa och ekonomiska skäl behöver arbeta vidare för att hitta lämpliga insatser för målgruppen.

Pågående arbeten i staden

Kategoriplansarbete inom barn och unga IFO

Av Göteborgs Stads riktlinje för inköp och upphandling framgår att stadens inköps- och upphandlingsverksamhet ska utgå från en gemensam inköpsprocess. Den gemensamma inköpsprocessen innehåller tre huvudsakliga delar: strategiskt, taktiskt och operativt inköp. Den strategiska inköpsnivån handlar om att i tidig fas (1–3 års sikt) utarbeta effektiva och hållbara inköpsstrategier i väl definierade områden i form av kategoriplaner. Kategoristyrning är en metod för styrning mot gemensamma mål och leds inom områdena individ- och familjeomsorg samt funktionsstöd av Spink. Förvaltningen för Inköp och upphandling äger processen och är stadens metodstöd vad gäller kategoristyrning.

Kategoriarbetet utgår från identifierade kategorier i långsiktig inköpsstrategi och kategoriplaner arbetas fram per kategoriområde. Barn och unga IFO är ett gemensamt kategoriområde och kategoriplansarbete pågår sedan hösten 2022 och förväntas avslutas under 2023. Insatserna familjehemsvård, HVB, stödboende och öppenvård omfattas av arbetet och de behov som beskrivs ovan hanteras inom ramen för kategoriplansarbetet. Flera strategier finns kopplade till respektive mål så som att säkerställa att det finns en blandning mellan egna och externa leverantörer, att insatser som bygger på evidensbaserad praktik och beprövad erfarenhet används, att kunna erbjuda egna alternativ för alla målgrupper, att minska HVB- och SIS-placeringar samt öka andelen interna familjehem.

Kartläggning av utvecklingsbehoven inom familjehemsvården

Avdelningscheferna inom Barn och unga gav i december samtliga enhetschefer inom Familjehemsvården tillsammans med processledare uppdraget att definiera, kartlägga, utreda och föreslå inriktning för att möta barn med komplexa behov som behöver placeras utanför hemmet. Av utredningen framgår att det finns behov av en riktad öppenvårdsenhet/behandlingsteam som vänder sig direkt mot familjehemsvården. Dessa behandlingsteam skulle kunna arbeta i olika stödpaket med de förstärkta familjehemmen, ge riktat stöd vid kriser eller oplanerade avslut i placeringen, arbeta anknytningsfrämjande i inledning av en placering, arbeta med utslussning etcetera. En liknande enhet bedöms i utredningen lämpligen organiseras i en central enhet. Familjehemets och det familjehemsplacerade barnets behov av avlastning behöver enligt utredningen organiseras på ett kvalitetssäkrat sätt för barnet genom till exempel lägerverksamhet, nätverkslösningar, avlastnings-/kontaktfamiljer eller mentorsfamiljer. Goda erfarenheter finns av Heggeli-modellen för barn med komplexa behov, ett arbete som bedöms behöva utvecklas framöver.

I utredningen framhålls också att arbetet med att placera i barnets nätverk behöver utvecklas, både utifrån att det kan vara den bästa lösningen för barnet, men också för att lösa stadens försörjning av interna familjehem. Forskning har visat att nätverksfamiljer förutom det basala stödet alla familjehem behöver även har behov av särskilda stödinsatser. Dessa insatser kan vara avlastning och samtalsstöd utformade specifikt för att möta dessa familjers behov.

De slutsatser som framkommer i rapporten samt fortsatt inriktning för arbetet diskuteras fortsatt inom ramen för kategoriplansarbetet. Direktörerna för socialförvaltningarna har dessutom gett verksamheterna i uppdrag att göra en nulägesanalys för att kunna identifiera vilka av åtgärderna som bör vidtas gemensamt respektive lokalt i respektive socialförvaltning.

Initiativ gällande HVB för yngre barn med komplexa behov

Utifrån konstaterat behov av ytterligare tillgång till kvalificerat HVB för yngre barn med komplexa behov har en diskussion initierats kring möjligheten att starta ett HVB för målgruppen i egen regi, i samverkan mellan de fyra socialnämnderna och nämnden för funktionsstöd. Beredning av ärendet har skett inom kategoriplansarbetet och socialförvaltningarna har presenterat förslaget för förvaltningen för funktionsstöd. Vid ett eventuellt gemensamt intresse kommer frågan lyftas till kategorirådet för beslut om genomförande.

Samverkan med SiS

Platsläget inom ungdomsvården på Statens institutionsstyrelse, SiS, är ansträngt. Totalt i landet anger SiS att drygt 60 barn och unga väntar på akut placering. Cirka 50 av dessa barn och unga är flickor. Samtidigt bedömer SiS att uppemot 60 placerade barn och unga är utskrivningsklara och behöver annan placering utanför SiS. SiS uppger att placeringarna under 2022 har blivit längre vilket lett till att kö uppstått trots att SiS under hösten utökad sin kapacitet med 50 platser.⁸ Utifrån utvecklingen inom området finns anledning att anta att efterfrågan på SiS-placeringar för barn och unga även fortsatt kommer att öka.

Justitieombudsmannen (JO) har i beslut daterat 2023-02-08 riktat allvarlig kritik mot SiS gällande platssituationen. I granskningen konstaterar JO att platssituationen inom ungdomsvården har varit ansträngd sedan hösten 2021 och att SiS sedan dess haft betydande svårigheter att uppfylla sin skyldighet enligt lag att omedelbart placera barn och unga som befinner sig i en akut situation. Problemen veckor ha blivit mer eller mindre permanenta sedan sommaren 2022. De åtgärder som SiS har vidtagit för att komma till rätta med platsbristen har inte lett till att problemen lösts. Tvärtom har utvecklingen av kötiderna gått i fel riktning. Sammantaget är JO mycket kritisk till att SiS inte lever upp till lagens krav och till att det har gått lång tid utan att myndigheten har kommit till rätta med de allvarliga problemen. SiS får därför allvarlig kritik av JO.⁹

SiS har i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) bjudit in socialtjänster och hälso- och sjukvården för att fördjupa kunskapen om platsläget på SiS, berätta om vilka åtgärder som vidtagits samt ge en beskrivning av behovet av ett gemensamt samarbete där SiS, SKR, frivilliga kommunrepresentanter från socialtjänsten samt regionen ingår. En nationell arbetsgrupp kommer att bildas med uppdraget att ta fram förslag på hur SiS, regeringen, privata aktörer och kommunen och regionen tillsammans kan hitta lösningar så att de utskrivningsklara barnen och ungdomarna tryggt kan lämna SiS. Socialförvaltningarna planerar att vara representerade i arbetsgruppen. Gruppen ska identifiera vilka hinder som finns till att barn och ungdomar placerade på SiS, och som väntar på vård utanför SiS, inte kommer vidare i vårdkedjan samt hitta

⁸ SiS generaldirektör Elisabet Åbjörnsson Hollmark, webbsändning 2023-02-06

⁹ JO 2023-02-08, dnr 5633-2022

lösningar för hur aktörerna tillsammans kan arbeta för en fungerande vårdkedja med ökad genomströmning och minskade vårdtider på SiS.

För att fördjupa samverkan med SiS har socialförvaltningarna tagit kontakt med SiS för att etablera samverkan utifrån ett lokalt perspektiv. Ett första samverkansmöte kommer att hållas i mitten av februari. Syftet är att diskutera lokal samverkan utifrån bland annat de erfarenheter Göteborgs Stad har av kvaliteten på vården på SiS särskilda ungdomshem, samverkan inför och under placeringen samt i samband med utskrivning. SiS har prioriterat hårt mellan inkomna platsförfrågningar och i perioder beslutat om intagningsstopp. Detta har inneburit att lösningar för de ungdomar med omfattande och komplex problematik som skulle varit på SiS har fått hittas på andra sätt. Dessa ersättningsboenden saknar dock skalskydd, säkerhet och de befogenheter som SiS har, samt har i många fall inte heller kompetens för en svårare målgrupp. Utifrån rådande situation har kategorirådet beslutat att Spink från och med 2022-11-01 ansvarar för att hantera och utreda synpunkter på SiS som leverantör. Detta för att förvaltningarna ska få en samlad bild av de brister som uppstått i samband med placeringar inom SiS och större möjlighet att agera gemensamt i kravställan om förbättringsåtgärder.

Stadsledningskontorets bedömning

Pojkar och flickor med normbrytande beteende är en grupp som förutom kriminalitet i vuxen ålder också löper risk för psykisk och somatisk ohälsa, missbruk och tidig död. Att socialtjänsten kan erbjuda verksamma insatser för denna målgrupp är angeläget, sett både till mänskligt lidande och samhällskostnader. Målet med socialtjänstens insatser är att de ska vara till nytta och aldrig till skada. Socialtjänstens insatser behöver därför baseras på bästa tillgängliga kunskap. Många gånger saknas vetenskapliga studier om effekter av socialtjänstens insatser, men om praktiken systematiskt följer upp arbetet kan lokal kunskap och beprövad erfarenhet byggas upp. När det gäller insatser för barn med normbrytande beteende finns emellertid flera vetenskapliga effektstudier

I samband med tidigare genomförd kartläggning¹⁰ framhölls bland annat att utarbetandet av nya insatser och kvalitetssäkring av befintliga insatser behöver utvecklas och förbättras. Detta arbete bedrivs, i enlighet med stadens riktlinje för inköp och upphandling, inom ramen för kategoriplansarbetet barn och unga IFO.

Kategoristyrningen är ett faktabaserat arbets sätt för att utveckla en behovsförsörjningsstrategi med utgångspunkt i den aktuella organisationens mål och uppdrag. Målgruppens behov är en avgörande del i underlaget som ligger till grund för förslag till nya insatser och arbets sätt. Behoven av insatser och möjlig utveckling utreds, värderas och prioriteras i ett förslag till kategoriplan. Kategoriplanen fastställs av direktörerna som utgör kategoriråd. Kategoriplanen ska tydliggöra de generella behov av insatser såväl i extern som i intern regi som finns för de barn och unga i Göteborg som har behov av samhällsvård. Kategoriplanerna följs upp löpande och lyfts till kategorirådet för uppföljning och eventuell revidering var sjätte månad.

Placeringar utanför hemmet ses ofta som socialtjänstens mest omfattande insatser, men enbart boende i kombination med praktiskt och känslomässigt stöd är inte detsamma som en intensiv behandlingsinsats. Intensiteten i dygnsvården handlar snarare om i vilken

¹⁰ Se kommunstyrelsens uppdrag till stadsledningskontoret 2021-09-01 § 634 att i samverkan med de fyra socialnämnderna, grundskolenämnden, polisen och Statens institutionsstyrelse (SiS) utreda metoder, åtgärder och insatser som används i stadens arbete med unga som befinner sig i eller riskerar att dras in i gängkriminella sammanhang, vilka brister och förbättringsområden som finns, samt hur sådana brister kan förhindras i framtiden, dnr 1062/21

utsträckning den innehåller aktiviteter med syfte att påverka riskfaktorer. Familjehem kan ofta behöva särskild handledning eller utbildning för att kunna ge barnet tillräckligt stöd. Barn och unga placerade i familjehem kan också beviljas insatser som vanligtvis involverar barnets ursprungliga familj, som exempelvis föräldraskapsstödsprogram och strukturerad familjebehandling. Även i familjehem och på institution kan graden av tillsyn och uppsikt ses som en aspekt av intensiteten i vården. Familjehem och boendepersonal kan behöva särskilda strategier för tillsyn och uppsikt, och likaså kan det behövas en plan för hur andra vuxna kan ha koll på barnet i skolan och på fritiden. Den kontroll och de begränsningar som sker av barn på SiS låsta avdelningar kan sägas motsvara den högsta graden av tillsyn och uppsikt.

Intentionen är att barn i den utsträckning det är möjligt utifrån de individuella behoven ska placeras utanför SiS; i övriga former av HVB eller i familjehemsvård. Varje barn och ungdom i behov av heldygnsvård ska dock erbjudas vård som överensstämmer med de individuella behov och förutsättningar den unika individen har.

Insatsernas omfattning ska matcha individens risknivå. Personer med hög risk för fortsatta beteendeproblem ska ha den mest intensiva behandlingen. Insatser generellt ska inriktas mot de riskfaktorer som forskning visar är viktigast att arbeta med för att minska återfall och i det enskilda fallet ska insatserna riktas mot de faktorer som driver den enskildes normbrytande beteenden. Insatserna behöver vara breda och inriktade mot flera olika riskfaktorer. Genomförandet av insatserna ska anpassas till individens förutsättningar för att tillgodogöra sig behandlingen då motivation är en central mottaglighetsfaktor. Bedömningen av de individuella behoven och den enskildes förutsättningar är därför avgörande för valet av insats.

Jonas Kinnander

Eva Hessman

Direktör Ärende och utredning

Stadsdirektör

Delårsrapport mars 2022

§ 22, 0069/22

Beslut

Enligt kommunstyrelsens förslag:

Nya ofördelade skattemedel enligt ny skatteprognos genererar drygt 440 mnkr. Dessa medel inte budgeterade och kan därmed användas för att förstärka verksamheten under året. Skattemedlen fördelas tillfälligt för 2022 enligt nedanstående:

1. Socialnämnderna tilldelas förstärkningar för 2022 enligt nedanstående fördelning. Eventuell permanent justering sker genom ordinarie budgetprocess.
 - a. Socialnämnd Centrum 29 mnkr
 - b. Socialnämnd Hisingen 40 mnkr
 - c. Socialnämnd Nordost 56 mnkr
 - d. Socialnämnd Sydväst 25 mnkr
2. Socialnämnd Hisingen och socialnämnd Nordost får i uppdrag att se över och stärka kompetensutveckling och det psykologiska stöd som ges socialsekreterare så de kan känna sig trygga i att fatta beslut. För detta ändamål tillförs 5 mnkr till socialnämnd Hisingen och 5 mnkr till socialnämnd Nordost.
3. Socialnämnd Nordost får i uppdrag att, i samverkan med berörda parter, utveckla arbetssättet med Människan Bakom Uniformen (MBU). Eventuell finansiering sker genom ovanstående fördelade medel.
4. Socialnämnderna får i uppdrag att genomföra lovsatsningar för barn och unga. Finansiering sker genom ovanstående fördelade medel.
5. Socialnämnd centrum får i uppdrag att stärka avhopparverksamheten. För detta ändamål tillförs 10 mnkr till socialnämnd centrum.
6. Kommunstyrelsen omprioriterar 10 mnkr från den kommuncentrala potten försörjningsstöd extra beredskap för en ny kommuncentral pott som socialnämnderna kan avropa utan ytterligare beslut i kommunstyrelsen. Socialnämnderna får i uppdrag att stärka arbetet mot våld i nära relationer. Uppdraget ska ske i dialog med idéburna organisationer för att gemensamt komma fram med förslag på hur stödet till målgruppen kan stärkas.
7. Kommunstyrelsen får i uppdrag att, i samverkan med socialnämnderna, utreda om fler placeringar kan ske i behandlingshem istället för på institution för de ungdomar som befinner sig i riskzon för kriminalitet.
8. Kommunstyrelsen omprioriterar 10 mnkr från den kommuncentrala potten försörjningsstöd extra beredskap som reserveras för kommunstyrelsen för att utvidga Kunskapscentrum mot organiserad brottslighet för att även omfatta arbete mot släktbaserade kriminella nätverk.

9. Kommunstyrelsen omprioriterar 40 mnkr från den kommuncentrala potten försörjningsstöd extra beredskap till en ny kommuncentral pott för att förstärka sociala insatser i skolorna. Socialnämnderna och grundskolenämnden ska gemensamt avropa medel för insatserna under 2022.
10. Nämnden för funktionsstöd tilldelas 85 mnkr för år 2022.
11. Kulturnämnden tilldelas 10 mnkr i syfte att öka tryggheten på stadens bibliotek genom att använda fler väktare i de fall hot om våld förekommer samt som tillskott för ofinansierade beslut fattade av kommunfullmäktige.
12. Byggnadsnämnden får i uppdrag upprätta områdesbestämmelser för delar av kuststräckan i sydväst. För detta ändamål tilldelas nämnden 2 mnkr.
13. Fastighetsnämnden får i uppdrag att säkra mark för kommunala välfärdsverksamheter. För detta ändamål tilldelas nämnden 2 mnkr.
14. Grundskolenämnden får i uppdrag att införskaffa läromedel. För detta ändamål tilldelas nämnden 25 mnkr.
15. Grundskolenämnden får i uppdrag att säkerställa särskilt stöd, tidiga insatser och en stärkt elevhälsa. För detta ändamål tilldelas nämnden 50 mnkr.
16. Grundskolenämnden och utbildningsnämnden får i uppdrag att öka arbetet med kompetensutveckling för personal för att stärka lärarnas ledarskap i klassrummet vilket främjar trygghet och studiero. För detta ändamål avsätts 10 mnkr för grundskolenämnden och 10 mnkr för utbildningsnämnden.
17. Förskolenämnden får i uppdrag att genomföra fler trygghetsskapande åtgärder i förskolan. 10 mnkr avsätts kommuncentralt som socialnämnderna och förskolenämnden gemensamt ska avropa utan ytterligare beslut i kommunstyrelsen.
18. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden tilldelas 40 mnkr för att säkra bemanningen under sommarmånaderna som tryggar planerade insatser för de äldre. Resursförstärkningen ska även användas till livskvalitetshöjande insatser och förstärkning av språkkompetensen inom äldreomsorgen.
19. Trafiknämnden får i uppdrag att öka arbetet med förstärkt kamerabevakning och belysning i syfte att skapa tryggare gatumiljöer. För detta ändamål tilldelas trafiknämnden 5 mnkr.
20. Markupplåtelse taxa för uteserveringar fastställs till 0 kr från juli fram till och med december 2022. För detta ändamål tilldelas trafiknämnden 8 mnkr.
21. Göteborg & Co tilldelas 10 mnkr i kommunbidrag för att bedriva arbetet med ”Sommarstad 2022”.
22. Citysamverkan tilldelas, via Trafiknämnden, 1 mnkr för säsongsbelysning.
23. Idrott- och föreningsnämnden får i uppdrag att utreda möjligheterna att anlägga ett skateboardtorg vid Slottsskogsvallen. Utredningen ska göras tillsammans med berörda föreningar. Nämnden tilldelas 2 mnkr för uppdraget.
24. Delårsrapport mars 2022 godkänns och överlämnas till kommunfullmäktige som ett led i uppsikten.
25. Kommunstyrelsen bemyndigar Arkivnämnden att ianspråka 2 mnkr av eget kapital 2022.

26. Kommunstyrelsen bemyndigar Park- och naturnämnden att ianspråka 9,8 mnkr av de i budget 2022 kommuncentralt avsatta medlen.
27. Stadsledningskontorets fördelning av kommuncentralt avsatta medel för klimatanpassning om totalt 8,2 mnkr där tilldelning föreslås med 5 mnkr till trafiknämnden, 0,5 mnkr till park- och naturnämnden, 1,5 mnkr till byggnadsnämnden, 1 mnkr till fastighetsnämnden samt 0,2 mnkr till kommunstyrelsen/stadsledningskontoret, godkänns.
28. Förskolenämndens hemställan om att tillföras 1 638 tkr av det kommuncentrala anslaget för att täcka nämndens upparbetade investeringsrelaterade driftkostnader till och med mars 2022 beviljas.
29. Grundskolenämndens hemställan om att tillföras 13 700 tkr av det kommuncentrala anslaget för att täcka nämndens upparbetade investeringsrelaterade driftkostnader till och med mars 2022 beviljas.
30. Socialnämnderna tillförs 5,6 mnkr av det tilldelade generella statsbidraget för att möjliggöra för kommunerna att erbjuda en ökad tillgång av föräldraskapsstödsprogram. Fördelningen sker enligt följande:
 - Socialnämnd Nordost tillförs 2,260 mnkr.
 - Socialnämnd Centrum tillförs 0,9 mnkr.
 - Socialnämnd Sydväst tillförs 0,920 mnkr.
 - Socialnämnd Hisingen tillförs 1,520 mnkr.
31. Äldre- samt vård och omsorgsnämnden tillförs 19,5 mnkr för fast omsorgskontakt från den kommuncentrala potten "Beredskap ökade kostnader enligt finansieringsprincipen".
32. Lånetaket för Göteborgs Spårvägar AB höjs 2022 med 50 mkr till 150 mkr.

Handlingar

2022 nr 119.

Tilläggsyrkande från SD den 19 maj 2022.

Yttrande från D den 19 maj 2022.

Yrkanden

Martin Wannholt (D), Axel Darvik (L) och Emmyly Bönfors (C) yrkar bifall till kommunstyrelsens förslag.

Jenny Broman (V), Stina Svensson (FI) och Daniel Good (MP) yrkar bifall till förslaget från V och MP i kommunstyrelsen.

Jonas Attenius (S) yrkar bifall till förslaget från S i kommunstyrelsen.

Jörgen Fogelklou (SD) yrkar bifall till tilläggsyrkande från SD den 19 maj 2022.

Propositionsordning

Ordföranden ställer först propositioner på kommunstyrelsens förslag, yrkandet från Jenny Broman m.fl. och yrkandet från Jonas Attenius och finner att kommunstyrelsens förslag har bifallits.

Ordföranden ställer herefter propositioner på bifall respektive avslag på tilläggsyrkandet från SD och finner att det har avslagits. Omröstning begärs.

Omröstning

Godkänd voteringsproposition: ”Ja för avslag och Nej för bifall till tilläggsyrkandet från SD.”

Omröstningen utfaller med 69 Ja mot 7 Nej. 5 ledamöter är frånvarande. Hur var och en röstar framgår av bilaga 4.

Protokollsanteckning

Representanterna från D antecknar som yttrande en skrivelse från den 19 maj 2022.

Reservationer

Ledamöterna från S reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Ledamöterna från V reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Ledamöterna från MP reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Ledamöterna från FI reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Ledamöterna från SD reserverar sig mot beslutet till förmån för det egna yrkandet.

Protokollsutdrag skickas till

Stadens nämnder
Göteborgs Spårvägar AB

Dag för justering

2022-05-31

Vid protokollet

Sekreterare

Mathias Sköld

Ordförande

Anneli Rhedin

Justerande

Pär Gustafsson

Justerande

Håkan Eriksson

BILAGA 4

Ärende: 23

Ärendemening: Delårsrapport mars 2022

Antal Ja: 69

Antal Nej: 7

Antal Avstår: 0

Antal Frånv: 5

Namn	Parti	Plats	Funktion	Resultat
Aslan Akbas	S	61	Ledamot	Ja
Bo Anderssen	L	17	Ersättare	Ja
Bettan Andersson	V	8	Ledamot	Ja
Ingrid Andreae	S	62	Ledamot	Ja
Jonas Attenius	S	56	Ledamot	Ja
Mariah Ben Salem Dynehäll	L	32	Ersättare	Ja
Jesper Berglund	V	19	Ersättare	Ja
Kristina Bergman Alme	L	33	Ledamot	Ja
Torkel Bergström	D	47	Ledamot	Frånvarande
Sören Björkman	S	81	Ersättare	Ja
Jessica Blixt	D	54	Ledamot	Ja
Ulf Boström	D	50	Ledamot	Frånvarande
Sofi Bringsoniou	S	46	Ledamot	Ja
Jenny Broman	V	9	Ledamot	Ja
Emmyly Bönfors	C	31	Ledamot	Ja
Ulf Carlsson	MP	40	Ledamot	Ja
Sara Carlsson Hägglund	V	25	Ledamot	Ja
Axel Darvik	L	18	Ledamot	Ja
Anneli Eriksson	S	63	Ersättare	Ja
Håkan Eriksson	V	3	2:e v Ordf	Ja
Bahman Esmail Nejad	S	77	Ersättare	Ja
Krista Femrell	SD	75	Ledamot	Nej
Ann Catrine Fogelgren	L	16	Ledamot	Ja
Jörgen Fogelklou	SD	73	Ledamot	Nej
Daniel Good	MP	41	Ersättare	Ja
Pär Gustafsson	L	2	1:e v Ordf	Ja
Sofie Gyllenwaldt	M	27	Ledamot	Ja
Robert Hammarstrand	S	64	Ledamot	Ja

Bengt-Åke Harrysson	D	68	Ledamot	Ja
Finn Hellman	V	10	Ersättare	Ja
Christer Holmgren	M	13	Ledamot	Ja
Mariette Höj-Risberg	D	52	Ledamot	Ja
Gertrud Ingelman	V	20	Ledamot	Ja
Alfred Johansson	S	45	Ersättare	Ja
Marina Johansson	S	57	Ledamot	Ja
Eva Jonsson	D	48	Ersättare	Ja
Axel Josefson	M	5	Ledamot	Ja
Urban Junevik	V	23	Ledamot	Ja
Magnus Kindmark	S	80	Ledamot	Ja
Agneta Kjaerbeck	SD	74	Ledamot	Nej
Jörgen Knudtzon	KD	35	Ledamot	Ja
Martin Kurzweily	KD	34	Ledamot	Ja
Lena Landén Ohlsson	S	78	Ledamot	Ja
Birgitta Lindgren Karlsson	D	66	Ledamot	Frånvarande
Thomas Lingefjärd	D	67	Ersättare	Ja
Marcus Lüthje	SD	69	Ersättare	Nej
Hampus Magnusson	M	6	Ledamot	Ja
Nina Miskovsky	M	7	Ledamot	Ja
Henrik Munck	D	76	Ledamot	Frånvarande
Sabina Music	C	30	Ledamot	Ja
Erik Norén	V	22	Ledamot	Ja
Kristina Norén Lallo	KD	36	Ersättare	Ja
UllaKarin Näslund	S	44	Ersättare	Ja
Toni Orsulic	M	11	Ledamot	Ja
Bosse Parbring	MP	39	Ledamot	Ja
Anna Sara Perslow	C	29	Ledamot	Ja
Karin Pleijel	MP	37	Ledamot	Ja
Jonas Ransgård	M	15	Ledamot	Ja
Parisa Rezaeivar	S	59	Ersättare	Ja
Anneli Rhedin	M	1	Ordförande	Ja
Annelie Schagerström	S	79	Ersättare	Ja
Iréne Sjöberg-Lundin	D	49	Ledamot	Ja

Yvonne Stafrén	SD	70	Ledamot	Nej
Anders Sundberg	M	12	Ledamot	Ja
Mia Sundkvist	V	21	Ersättare	Ja
Anders Svensson	M	26	Ledamot	Ja
Stina Svensson	FI	42	Ledamot	Ja
Pernilla Taxén Börjesson	SD	71	Ledamot	Nej
Kristina Tharing	M	14	Ledamot	Ja
Björn Tidland	SD	72	Ledamot	Nej
Viktoria Tryggvadottir Rolka	S	58	Ledamot	Ja
Mattias Tykesson	M	28	Ledamot	Ja
Frida Tånghag	V	24	Ledamot	Ja
Åse-Lill Törnqvist	MP	4	Ledamot	Frånvarande
Masoud Vatankhah	FI	43	Ersättare	Ja
Mariya Voyvodova	S	60	Ledamot	Ja
Martin Wannholt	D	55	Ledamot	Ja
Lillemor Williamsson	D	53	Ersättare	Ja
Veronica Öjeskär	D	51	Ledamot	Ja
Per Anders Örtendahl	D	65	Ledamot	Ja
Sara-Linnea Östervall	MP	38	Ersättare	Ja